

23 söndagen efter den heliga trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Matt. 22:15-22.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Över denna söndag står rubriken och predikoämnet ”*Det himmelska och det jordiska medborgarskapet*”. Därmed sammanfattas innehållet i Jesu ord i dagens evangelium, när han säger: ”*Så given då kejsaren, vad kejsaren tillhör, och Gud vad Gud tillhör*”. Härur strömmar den heliga, viktiga, avgörande läran om åtskillnaden mellan det andliga och det världsliga regementet, om hur Gud styr sina båda rikena på jorden men på olika sätt. Sitt rike på höger hand, det andliga regementet, styr han med Den Helige Ande genom Ordet och sakramenten, som gör själar saliga. Sitt rike på vänster hand, det världsliga regementet, styr han genom yttre medel, genom lagar och förordningar och vid behov genom våld, varigenom kroppar bevaras vid liv och hälsa. Denna åtskillnad mellan det andliga och världsliga regementet är en lära, varigenom vår evangelisk-lutherska kyrka skiljer sig från alla omgivande svärmiska sekter, större som smärre, som vill göra båda regementena till ett och gör Kristus till en omgestaltare av denna tillvaro, politiskt, socialt och ekonomiskt. Därmed förstörs båda regementena i grund. Det världsliga regementet upplöses, när det berövas sina yttre maktmedel och inte längre är ”*en Guds tjänare, en hämnare till att utföra vredesdomen över den som gör vad ont är*” (Rom. 13:4). I förkristligad, maktlös och allmänt förlåtande och tillåtande gestalt upplöses det världsliga regementet som en damm mot ondskan och bidrar i stället till onskans förökelse. På samma sätt går det andliga regementet under, när dess syfte inte längre är förvaltandet av Ordet och sakramenten, utdelandet av syndernas förlåtelse, liv och salighet, erbjudandet av frälsningen ”*undan den kommande vredesdomen*” (Luk. 3:7).

Bergtagen av sin nya uppgift, trollbunden av att sitta till bords med denna världens herrar, avlägger Jesu Kristi kyrka sin ringhetsgestalt och blir världen likformig, sin Herre otrogen.

Det är därför inget oväsentligt predikoämne, som denna söndag ställer oss inför. Det är något som ofta måste upprepas och inskräpas. Det gör vi i dag genom att framhålla, att

I. Gud verkar oss tillgodo genom det världsliga regementet.

II. Gud kallar också de kristna till tjänst i det världsliga regementet.

III. Gud lägger som grund för det världsliga regementet icke Ordet utan förnuftet.

I. Gud verkar oss tillgodo genom det världsliga regementet.

Det finns en sällsam, obiblisk tanke, att vi först genom det uppenbarade Ordet skulle ställas inför Guds godhet. Just detta Ord försäkrar oss, att vi möter Gud och Guds godhet redan som skapade varelser. Denna Guds godhet, denna Guds omsorg är inte heller begränsad till det, som vi kallar ”*naturen*”, till närande föda och läskande dryck, utan omfattar hela det nätverk, som omger oss, och utan vilket de naturliga gåvorna inte möter oss. De kanske skrämmande orden om överheten som ”*en Guds tjänare, en hämnare*” fullständigas av orden i samma vers: ”*en Guds tjänare, dig till fromma*” (Rom 13:6). Det är Gud, den store, barmhärtige och kärleksfulle Guden, som driver överhetens ämbete till skapelsens hjälp mot alla Satans angrepp och därför heter det: ”*Fördenskull betalen I ju ock skatt, ty överheten förrättar Guds tjänst och är för detta ändamål ständigt verksam*” (Rom. 13:6). Så

skriver S:t Paulus om den hedniska romarstaten med alla dess brister och övergrepp, som dock inte kunde förta, att Gud här verkade om också genom ofullkomliga medel. Till dess högsta rättstribunal väddar aposteln i en avgörande stund med orden: ”Jag väddar till kejsaren” (Apg. 25:11). Här ville han finna skydd och stöd för sin person, sitt ämbete och sitt evangelium.

II. Gud kallar också de kristna till tjänst i det världsliga regementet.

Också den hedniska omvärlden har i våra dagar tyvärr kommit att omfatta den definition av en kristen, som svärmarna driver, men som högtidligen fördömes av vår beaktelse bland ”*Artiklar som inte kunna fördragas i staten*”, nämligen ”2. Att en kristen inte med gott och oförkränkt samvete kan bekläda eller förvalta överhetens ämbete. 3. Att en kristen icke kan med oförkränkt samvete vid vissa tillfällen utöva överhetens ämbete mot onda människor och att undersåtarna icke till sitt eget skydd och värn kunna påkalla den makt, som överheten äger och mottagit av Gud.” Ja, det har gått så långt, att en evangelisk-luthersk kristen, som bejakar kallelsen till Guds verk i det världsliga regementet, uppfattas som en halvkristen, som en kompromiss mellan kött och ande, allt som en följd av att han inte genomgått den påstådda livsförvandling, som visar sig i höga rop, tungotal och allt slags underverk. Mot denna falska förföriska lära, skall vi slå fast, att d.h. Skrift undervisar oss om av Gud ingivna konungar som David, att både tullmän och krigsmän förblir i sin tjänst efter sitt dop, att ”*Erastus, stadens kamrerare*” (Rom. 16:23) icke släppt stadens räkenskaper efter

mötet med S:t Paulus utan förhoppningsvis blott skött dem noggrannare, allt ”*dig till fromma*” (Rom. 13:4), allt till Guds ära och människor till hjälp.

III. Gud lägger som grund för det världsliga regementet icke Ordet utan förnuftet.

D.h. Skrift är vår tros grundval, Guds mun i vår mitt, ett flöde till frälsning. Ja, de kristna är ”*uppbyggda på apostlarnas och profeternas grundval*” (Ef. 2:20), på deras heliga skrifter. Just därför att den är helig skrift, ett nådens medel, ett frälsningens verktyg får den aldrig förvandlas till en världslig programskrift, ett socialprogram, till något, som ligger utanför nådens sfär. ”*Att bygga samhället på Bibeln*” låter fromt men är fel och värre än så, är villfarande och ondskefullt. Samhällets grundval är något helt annat, är den visserligen svaga men dock existerande kunskapen om Lagen, som finns hos människan av naturen. S:t Paulus skriver ju: ”*Ty då hedningarna, som icke hava lag, av naturen göra vad lagen innehåller, så äro dessa, utan att hava lag, i sig själva en lag, då de ju sålunda visa att lagens verk äro skrivna i deras hjärtan. Därom utgöra också deras egna samveten ett vittnesbörd, så ock, i den inbördes umgängelsen, deras tankar, när dessa anklaga eller ock försvara dem.*” (Rom. 2:14 f.) Det är inte mycket men mycket nog, och det räcker till den borgerliga rättfärdighet, som på sitt sätt är en stor Guds gåva. Därför ber kyrkan för det världsliga regementet, för ”*alla människor, för konungar och all överhet, så att vi kunna föra ett lugnt och stilla liv, på ett i allo fromt och värdigt sätt*” (1 Tim. 2:1 f.).

Amen.